

דָּאיְנוּ קָרִיבֵין יִתְיר לְמַלְכָא, דְּבָתִיב, (תְּהִלִּים נא) לִבְנָשֶׁבֶר וְגַדְבָּה אֱלֹהִים לֹא תִּבְזֹה. וְלִית לְךָ בְּעַלְמָא, דָּאִיהוּ תְּבִיר לְבָא כְּמַסְכָּנָא. הַזֶּה אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, תָּא חִזֵּי, כָּל אַיִּזֵּן בְּנֵי עַלְמָא, אֲתַחְזֵיון קָמֵי קָדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא, בְּנוֹפָא וְנַפְשָׂא, וּמַסְכָּנָא לֹא אֲתַחְזֵי אַלְאָ בְּנַפְשָׂא בְּלַחְזּוֹדָיו, וּקְיִדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא קָרִיב לְנַפְשָׂא יִתְיר מְנוֹפָא.

מַסְכָּנָא חַד הָזֶה בְּשִׁבְבוֹתִיהָ דָר' יִסְאָא, וְלֹא הָזֶה מְאוֹן דְּאַשְׁגָּה בֵּיה, וְהָזֶה הָזֶה אַכְסִיף, וְלֹא תָקִיף בְּבָנֵי נְשָׂא, (ד"ב ס"א נ"ב) יוֹמָא חַד חַלְשׁ, עַל עַלְיָה רַבִּי יִסְאָא, שָׁמַע חַד קָלָא דָאָמַר, טִילְקָא טִילְקָא, הָא נַפְשָׂא פְּרַחָא גְּבָאי, וְלֹא מְטוּ יוֹמָוִי. וּוֹי לְבָנֵי מִתְיָה דְלָא אַשְׁתַּבָּח בְּהוּ דִּיתִיב נַפְשִׁيهָ לְגַבְיָה. קָם רַבִּי יִסְאָא, שְׁדֵי בְּפּוּמִיהָ, מִיא דְגַגְגִּין,

לשון הקורש

יִתְר מְלֻגָּה.

וְכִי אֶל אֲבִינוּסִים שׁוֹמֵעַ וְלֹא לְאַחֲרֵי? אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, מְשׁוּם שָׁהַם קָרוֹבִים יוֹתָר לְמַלְךָ, שְׁבָתוֹב (שם נא) לִבְנָשֶׁבֶר וְגַדְבָּה אֱלֹהִים לֹא תִּבְזֹה, וְאַזְן לְךָ בְּעוֹלָם שְׁהָוָא מַתְבִּישׁ וְלֹא הַפְּצִיר בְּבָנֵי אָדָם. יּוֹם שְׁבָור לִבְכָּמוּ הָעָנִי. עוֹד, אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בָּא רָאָה, כָּל אָוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם נְרָאִים לִפְנֵי הַקְּדוּשָׁ בָּרוּךְ הוּא בְּנוֹף נַפְשָׁה, וְהָעָנִי לֹא נְرָאָה אַלְאָ בְּנַפְשָׁה לְבָדָה, וְהַקְּדוּשָׁ בָּרוּךְ הוּא קָרוֹב לְנַפְשָׁה

אֲפִוְתָּא דְקִינְגְּטָא (ס"א דקוֹפְתָא) **אַתְּבֹועַ זַיְעָא בְּאַנְפּוֹי,**
וַתְּבִרְכֵּהּ רֹיחִיהּ לְגַבְיהּ.

לְבַתֵּר אַתָּא וְשָׂאֵל לֵיהֶ, אָמֵר חִינְךָ רַבִּי, נִפְשָׁא
נִפְקָת מִנְאֵי, וּמְטוֹ לְהָ קִמְיָה כּוֹרְסִיָּא
דְמַלְבָּא, וּבָעַת לְאַשְׁתָּאָרָא תִּפְנוֹן, אֶלְאָ דְבָעָא קְדַשָּׁא
בְּרִיךְ הוּא לְזַבְּאָה לְהָ, וְאַכְרִיזּוּ עַלְהָ, זַמְּנִין הוּא רַבִּי
יִיסָּא, לְסַלְקָא רֹיחִיהּ, וְלְאַתְּקַשְּׁרָא בְּחַד אַדְרָא
קְדִישָׁא דְזַמְּגִינִין חַבְרִיאָה לְאַתְּעָרָא בְּאַרְעָא, וְהָא
אַתְּקִינוּ תְּלַת בְּרִסְיָאָן, דְקִינְמָן לְהָ וְלְחַבְּרָה. מִהָּה
יוֹמָא הָוּ מְשַׁגִּיחִין בֵּיהֶ בְּנֵי מְתִיהָ.

תוֹ, מְסֻבָּגָא אַחֲרָא אַעֲבָר קִמְיָה דָרְיָוּץָה,
בִּידִיה פְּלָג מַעַה דְכָסָף. אָמֵר לֵיהֶ לַרְבִּי
יִצְחָק, אַשְׁלִים לֵי וְלְבָנֵי וְלְבָנָתִי נִפְשָׁאָן. אָמֵר לֵיהֶ
וְהִיךְ אַשְׁלִים נִפְשִׁיכְוּ, דְהָא לֹא אַשְׁתַּבְחָ גַּבְעָאִי בְּרָ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

גְּרוֹגְרוֹת עִם מִקהָה שֶׁל יָין רְקוּות. בְּקָעהָ
וְעַה בְּפָנָיו, וְשָׁב רְחוֹן אַלְיוֹן.
וְהִרְיָה תְּקִנוּ שְׁלַשָּׁה בְּסָאוֹת שְׁעוּמָדִים לְהָ
וְלְחַבְּרִיךְ מִאוֹתָו הַיּוֹם הַיּוֹ מְשַׁגִּיחִים בּוֹ
בְּנֵי עִירָנוֹ.

עֹזֶה, עַנִּי אַחֲרָא עַבְרָעָר לְפָנֵי רַבִּי
יִצְחָק, וְהִיא בְּיָדוֹ חַצִּי מַעַה כָּסָף. אָמֵר
שְׁרִצָּה הַקְּדוּשָׁה בְּרוֹךְ הוּא לְזַבְּתָה אַוְתָה,
וְחַבְּרִיזּוּ עַלְהָ: עַתִּיד הָיָה רַבִּי יִסָּא
לְהַעֲלוֹת רְחוֹן וְלְהַתְּקִשֵּׁר בְּחַדְרָ אַחֲרָ

פֶּלֶג מַעַה. אָמֵר לֵיה, בְּדָא אֲשֶׁלְיָמָנָא, בְּפֶלֶג אֲחָרָא
דָּאִית גַּבְּאֵי, אֲפְקִיה וַיְהִיבִּיה לֵיה.

אֲחֹזְיאֹו לֵיה בְּחַלְמִיה, דְּהֹהָה אָעָבָר בְּשִׁפְתָּא
דִּימָא רְבָא, וַיַּעֲזֹן לְמִשְׁדִּיה בְּגֻווִּיה,
חַמָּא לְרַבִּי שְׁמֻעוֹן, דְּהֹהָה אֹשֶׁיט יָדוֹי לְקַבְּלִיה,
וַאֲתִי הַהֹּא מִסְבָּנָא וְאֲפְקִיה, וַיְהִיבִּיה בַּידָּיו דְּרַבִּי
שְׁמֻעוֹן, וְאַשְׁתְּזִיב. פֶּד אַתְּעָר, נִפְלֵל בְּפּוּמִיה, הָאִ
קָרָא, (תְּהִלִּים מֵא) אֲשֶׁרִי מִשְׁבֵּיל אֶל דָּל בַּיּוֹם רַעָה
יִמְלִטְתָּהוּ יְיָ.

וְתָא חֹזֵי, כָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא, גַּטִּיף טַלָּא מִעֲתִיקָא
קְדִישָׁא לְזַעֵיר אֲפִין, וּמִתְבְּרָכָאָן כָּל חַקָּל
תְּפִיחָין קְדִישָׁין. וּמַהְוָא טַלָּא אֲגַנִּיד לֹאִינּוֹן
דְּלַתְּתָא, וּמַלְאָכִין קְדִישָׁין אֲתָזְנוּ מַגִּיה, כָּל חַד
וְתָרְכָּר בְּפּוּם מִיכְלִילָה, הַדָּא הוּא דְּבָתִיב, (תְּהִלִּים עַח)

לְשׁוֹן הַקוֹדֵש

לְנִפְשׁוּתֵיכֶם, שְׁהָרֵי לֹא נִמְצָא אַצְלֵי בַּי
פְּסוֹק זֶה, (תְּהִלִּים מֵא) אֲשֶׁרִי מִשְׁבֵּיל אֶל דָּל
אֵם חַצִּי מַעַה? אָמֵר לוֹ: בָּוּה אַנְיָ אַשְׁלִים
בְּחַצִּי מַעַה שִׁישׁ אַצְלֵי. הַזִּיאָה וְנִתְן לוֹ.
וּבָא רְאָה, כָּל יוֹם וַיּוֹם נוֹטָף טַל
מִהֻּעָתִיק הַקְּרוּשׁ לְזַעֵיר אֲנִפִּין,
הַיִּם הַגָּדוֹל וְרַצְוֹ לְזַרְקֵ אָתוֹתָו לְתֹוכָו, רְאָה
אֶת רַבִּי שְׁמֻעוֹן שְׁחוֹשִׁיט יָדוֹ בְּגַנְגָּהוּ, וּבָא
אוֹתוֹ עַנִּי וְהֹזְיאֹו, וְנִתְנוּ בַּיִרְיָה רַבִּי
שְׁמֻעוֹן וְגַנְצָל. בְּשַׁהְתַּעֲזֵר, נִפְלֵל בְּפִיו

**לְהַם אֲבִירִים אָכֵל אִישׁ, וַיְמַהְיוּ מַזְוְגָא אָכֵלֹו
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא.**

אמֶר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בַּפָּה בְּנֵי נְשָׂא מִתְזָנוֹן בְּהָאִ
זְמַנָּא מִגְיָה, וַיְמַאן אִינּוֹן. אַלְיאַן חֶבְרִיא
דְּמִשְׁתְּדִילִי בְּאוֹרְיִתָּא, יוֹמִי וְלִילִי. וּכְיַסְלָקָא דְּעַתָּה
מַהְיוֹא מַזְוְגָא מִפְּשָׁש. לֹא. אַלְאָ בְּעֵין הַהּוֹא מַזְוְגָא
מִפְּשָׁש, דְּשָׁקֵיל עַל חַד תְּרִין.

תָּא חַזִּי, יִשְׂרָאֵל כֵּد עַלְוֹ וַיַּתְדְּבֹקֵי בְּמַלְכָא
קְדִישָׁא, בְּגַיִן גָּלוּיא דְּרִשְׁיָמָא קְדִישָׁא, בְּגַיִן
זָבוֹ לְמִיבֵּל נְהָמָא אַחֲרָא עַלְאָה, יִתְיַיר מִמָּה דְּהָוָה
בְּקְדִימִתָּא. בְּקְדִימִתָּא כֵּד נְפָקֵי יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים,
עַלְוֹ בְּגַהְמָא, דְּאַקְרֵי מַצָּה, וְהַשְׁתָּא זָבוֹ, וְעַלְוֹ
לְמִיבֵּל נְהָמָא אַחֲרָא עַלְאָה יִתְיַיר, מִאַתָּר עַלְאָה,
דְּבַתִּיב הַגִּי מִמְטִיר לְכָם לְהַם מִן הַשָּׁמִים. מִן

לשון הקודש

(שם ע"ה) **לְהַם אֲבִירִים אָכֵל אִישׁ, וַיְמַאותו בָּא רַאֲתָה, בְּשַׁגְגָנוּסָו יִשְׂרָאֵל וְנַדְבָּקוּ
מַזְוְן אָכֵלֹו יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר.**
אמֶר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בַּפָּה בְּנֵי אָדָם נְזָנוּנִים
בְּזָמָן הַזָּהָר מִפְּנֵנָה, וְמַיְהָם? אַלְיאַן תְּהִבָּרִים
שְׁמִשְׁתְּדִילִים בְּתוֹרָה יְמִים וְלִילּוֹת. וּכְיַסְלָקָא
יַעֲלָה עַל דְּעַתָּה מִאַתָּה מַזְוְן מִפְּשָׁש? לֹא,
אַלְאָ בְּעֵין אַתָּה מַזְוְן מִפְּשָׁש שְׁשָׁקֵיל עַל
פִּמְטִיר לְכָם לְהַם מִן הַשָּׁמִים. מִן הַשָּׁמִים.
אחד פי שָׁנִים.

הַשְׁמִים מִפְשֵׁש. וּבְהַהוּא זָמָנָא אֲשֶׁתְבָחַ לְהֹזֵל יִשְׂרָאֵל. מְאַתָּר דָא. חֶבְרִיא דְמִשְׁתְּדֵלִי בְּאוּרִיאַתָּא, מְאַתָּר אַחֲרָא עַלְאָה יִתְיַיר אַתְזָנוּ. מַאי הַזָּא. בְּמַה דְכַתִּיב, (קהלת ז) הַחֶכְמָה תִּחְיֵה בְּעַלְיהָ. אַתָּר עַלְאָה יִתְיַיר.

אָמַר לֵיה ר' אַלְעֹזֶר, אֵי הַכִּי, אֲמָאי חַלְשָׁא נְפִשְׁיָהוּ יִתְיַיר מִשָּׁאָר בְּגַי עַלְמָא, דְהָא שָׁאָר בְּגַי גַּשָּׁא, בְּחִילָא וְתוֹקֵפָא יִתְיַיר אַתְזָנוּ לְאֲשֶׁתְבָחָא. (ס"א אַיִלּוֹן יִהְרֵר) אָמַר לֵיה יִאּוֹת שְׁאַיְלָתָא. תָא חַזִי, כָל מִזּוֹגִי דְבָגִי עַלְמָא מַלְעִילָא קָא אַתְזָנוּ. הַהוּא מִזּוֹנָא דָאָתִי בַּזְבִּינָא וְאַרְעָא, דָא מִזּוֹנָא דְכָל עַלְמָא, וְהַזָּא מִזּוֹנָא דְכֹולָא, וְהַזָּא מִזּוֹנָא גַם וְעַב. וְהַהוּא מִזּוֹנָא דָאָתִי יִתְיַיר מַעַילָא, הַזָּא מִזּוֹנָא יִתְיַיר דְקִיקָא, קַאַתִּיא מְאַתָּר דְדִינָא אֲשֶׁתְבָחַ, וְדָא הַזָּא מִזּוֹנָא דְאַבְלוֹ

לשון הקודש

מִפְשֵׁש. וּבָאָתוֹ וּמִן הַוָּא נִמְצָא לְהָם גִּרְאִים לְהַמְּצָא (המ' יוֹתֵר)? אָמַר לוֹ, יִפְהַ שְׁאַלְתָּה.

בָא רָאָה, כָל מִזְוְנוֹתֵיכֶם שֶׁל בְּגַי הָעוֹלָם בְּתוֹרָה, נִזְוְנוּ מִפְקָודָה. אַתָּה מִזּוֹן שְׁבָא מִן הַשְׁמִים וְהַאֲרִין, וְהַזָּוֹן שֶׁל הָעוֹלָם, וְהַזָּא מִזּוֹן שֶׁל הָכֶל, וְהַזָּא מִזּוֹן גַם וְעַב. וְאַתָּה מִזּוֹן שְׁבָא יוֹתֵר מַלְמָעָלָה, הַזָּא מִזּוֹן יוֹתֵר דְקִיקָא, שְׁבָא מִפְקָודָה שְׁגַמְצָא

אָמַר לוֹ רַבִּי אַלְעֹזֶר, אֵם כֵּה, לִמְהָ חַלְשָׁה נְפִשְׁם יוֹתֵר מִשָּׁאָר בְּגַי הָעוֹלָם, שְׁהָרִי שְׁאָר בְּגַי הָעוֹלָם בְּכֶה וְחַזְקָה יִתְר

ישראל כה נפקו ממצריםים. (יתיר דקיקא) מזונא דאשתחבך להו לישראל, בההוא זמנא במדבר, מאתר עלאה דאקרי שמים, הוא מזונא יתר דקיקא, דעיל ותיר לנפשא מבלה, ומתרеш יתר מגופא, ואكري לחם אבירים.

מזונא עלאה יתר מבלה, הוא מזונא דחבריא, איננו דמשתדל באורייתא, דאכלי מזונא דרווחא ונשותא, ולא אכלי מזונא דגופא כלל, והינו מאתר עלאה יקירה על פלא, ואكري חכמה. בגיני כך חלייש גופא דחבריא, יתר מבני עולם, דהא לא אכלי מזונא דגופא כלל. ואכלי מזונא דרווחא ונשותא, מאתר רחיקא עלאה, (דף ס"ב ע"א) יקירה מבלה. ובгин如此 הוא מזונא דקיקמן דקיקא, יתר מבלה. זבא חילקייהן, הדא הוא דקיקא, יתר מבלה.

לשון הקודש

הדין, והוא המון שאכלו ישראל בשיצאו ממצריםים. יותר דקיק המון שנמצא להם לישראל באותו זמן במדבר, חלשה גוף החברים יותר מבני העולם, ממקום עליון שגורא שמים, הוא מזון יותר דקיק, שנensus יותר לנפש מהбел, וגפרד יותר מהגוף, ונקרה לחם אבירים.

המון היית עליון נבד מהбел. וכן אותו מזון דקיק מן הדקיק יותר מהбел. אשרי חלכם. זה שברוב החכמה תחיה החברים, אותם שמשתדים בתורה,

דְּבַתִּיב, (קהילת ז) **הַחֲכָמָה תְּחִיה בַּעֲלֵיהֶה.** **וְפָאָה חִילְקָא**
דְּגֻפָּא, **דִּיבְּרֵל לְאַתְּזָנָא בְּמוֹנָא דְּנֶפֶשָׁא.**

אָמָר לֵיה ר' אַלְעָזָר, וְדָאי הַכִּי הַזָּא. אָבָל בְּהָאִ
 זָמָנָא, אֵיךְ אַשְׁתַּפְּחֵי מִזְוְגֵי אַלְיָן. **אָמָר** לֵיה
 וְדָאי יִאָתֵת שְׁאַיְלָתָא. **תָּא חִוִּי,** וְדָא הַזָּא בְּרִירָוּ
 דְּמָלָה, **מִזְוְנָא קְדָמָאָה,** הַזָּא **מִזְוְנָא דְּכָל עַלְמָא,**
הַזָּא דְּאַתִּיא מִן שְׁמִיא וְאַרְעָא, וְהַזָּא **מִזְוְנָא**
דְּגֻפָּא. (ס"א רכלא)

מִזְוְנָא הַזָּא **עַלְאָה מְגִיה,** הַזָּא **דְּאִיהוּ דְּקִיקָא**
 יִתֵּיר, **וְאַתָּא מִאַתָּר דְּדִינָא שְׂרִיא,** **דְּאַקְרֵי**
צְדָקָה, **וְדָא הַזָּא מִזְוְנָא דְּמַסְכָּנִי.** **וְרוֹזָא דְּמָלָה,** **מִאָן**
דְּאַשְׁלִים לְמַסְבָּנָא, **אַשְׁלִים לֵיה אָתָה חָד,** **וְאַתְּעַבֵּיד**
צְדָקָה, **וְרוֹזָא דָא** (משלוי יא) **גּוֹמֵל נֶפֶשׁוּ אִישׁ חָסֵד.**
גְּמִילוֹת חָסְדִים מִשְׁמָעָ, **דָּהָא בְּדִינָא שְׂרִיא,** **וְאַשְׁלִים**
לֵיה חָסֵד, **כְּדִין הַזָּא רְחַמִּי.**

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ בְּעַלְיָה. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל הַגּוֹפָ שִׁיכּוֹל **מִזּוֹן** שַׁהְוָא יוֹתֵר עַלְיוֹן מִפְנָנוֹ, אָתוֹ
 שַׁהְוָא יוֹתֵר דִקְרֵר, וּבָא מִפְקָום שַׁהְדִין
 שָׁרוּי, שְׁקָרָא צְדָקָה, וּבָוּ מִזּוֹן הַעֲנִים.
 וּסּוֹד הַדְּבָר - **מֵי שְׁמָשְׁלִים לְעַנִּי,**
מִשְׁלִים לוֹ אֶתְּנָהָרָת וְנַעֲשָׂה צְדָקָה,
וּסּוֹד זה - (משלוי יא) **גּוֹמֵל נֶפֶשׁוּ אִישׁ חָסֵד.**
גְּמִילוֹת חָסְדִים מִשְׁמָעָ, **שְׁהָרִי בְּדִין**
שָׁרוּי, **וְהַשְׁלִים לוֹ חָסֵד,** **אוֹ הוּא רְחַמִּים.**

בְּעַלְיָה. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל הַגּוֹפָ שִׁיכּוֹל **מִזּוֹן** בְּמִזּוֹן הַנֶּפֶשׁ.
אָמָר לוֹ רַבִּי אַלְעָזָר, וְדָאי בְּךָ הוּא.
 אָבָל בְּזַמָּן הַזָּהָר אֵיךְ נִמְצָאים מִזּוֹנוֹת
 אֶלְוֹן אָמָר לוֹ, וְדָאי שִׁיפָּה שְׁאַלְתָּה. בָּא
 רְאָה, וּבָוּ בְּרוּר הַדְּבָר, **מִזּוֹן רְאָשׁוֹן** הַזָּא
מִזּוֹן שֶׁל בְּלַהֲעוֹלָם, אָתוֹ שְׁבָא מִשְׁמִים
וְאַרְץ, וְהַזָּא **מִזּוֹן הַגּוֹפָ** (שֶׁל הַבָּל).